

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2024/154

Karar Sayısı : 2024/149

Karar Tarihi : 5/9/2024

R.G. Tarih - Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Malatya 5. Asliye Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: A. 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1456. maddesinin (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin,

B. 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 879. maddesinin birinci fıkrasının,

Anayasa'nın 35. ve 36. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

OLAY: Zorunlu deprem sigortasının yenilenmesi için gerekli işlemlerin yapılmaması nedeniyle oluşan zararın tazmini talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

A. 6102 sayılı Kanun'un 1456. maddesinin itiraz konusu kuralın da yer aldığı ikinci fıkrası şöyledir:

“(2) Sigortacıya, mal üzerinde sınırlı aynı hak bulunduğu bildirildiği takdirde, aynı hak sahiplerinin izni bulunmadıkça, sigortacı sigorta tazminatını sigortalıya ödeyemez. Aynı hakkın sicille alenileştiği veya sigortacının bunu bildiği durumlarda bildirim gerek yoktur. Sigortalı menfaate konu malın tamiri veya eski hâline getirilmesi amacıyla ve teminat gösterilmesi şartıyla, tazminat sigortalıya ödenebilir.”

B. 4721 sayılı Kanun'un 879. maddesinin itiraz konusu birinci fıkrası şöyledir:

“Muaccel olan sigorta tazminatı, malike ancak bütün rehinli alacaklıların rızasıyla ödenebilir.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Özge ULUKAYA tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükümleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görev alanına giren bir dava bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak

Esas Sayısı : 2024/154
Karar Sayısı : 2024/149

kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. 6102 sayılı Kanun'un 1456. maddesinin (2) numaralı fıkrasının itiraz konusu birinci cümlesinde, mal üzerinde sınırlı aynı hak bulunduğunun sigortacıya bildirilmesi hâlinde aynı hak sahiplerinin izni olmadığı sürece sigorta tazminatının sigortalıya ödenmeyeceği düzenlenmiş; 4721 sayılı Kanun'un 879. maddesinin itiraz konusu birinci fıkrasında da muaccel olan sigorta tazminatının ancak bütün rehinli alacaklıların rızasıyla malike ödenebileceği öngörülmüştür.

4. Bakılmakta olan davanın konusu ise kredi sözleşmesi nedeniyle üzerinde davalı banka lehine ipotek bulunan ve 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerde zarar gören davacıya ait taşınmaza yönelik zorunlu deprem sigorta sözleşmesinin davalı banka tarafından, süresinde yenilenmemesi nedeniyle sigorta tazminatı ödenmemesinden kaynaklı tazminat talebine ilişkindir. Dolayısıyla somut olayda zorunlu deprem sigorta sözleşmesine dayalı sigorta tazminatına ilişkin bir uyuşmazlık bulunmamaktadır. Bu itibarla itiraz konusu kurallar bakılmakta olan davada uyuşmazlığın çözümüne olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte değildir.

5. Açıklanan nedenle kuralların bakılmakta olan davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

A. 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1456. maddesinin (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin,

B. 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 879. maddesinin birinci fıkrasının,

itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE 5/9/2024 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Esas Sayısı : 2024/154

Karar Sayısı : 2024/149

Üye

Kenan YAŞAR

Üye

Muhterem İNCE

Üye

Yılmaz AKÇİL

Üye

Ömer ÇINAR